

Semenič, Simona: **Skrivno društvo KRVZ**.

Ilustrir. Tanja Komadina. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2020. (Modra ptica), 312 str.

| P | 2. stopnja

Družine | Tatvine | Zmaji (bajeslovna bitja) | Rastline | Zemljevidi | biologi | dedki | detektivi | družina | kriminalci | Ljubljana | Ljubljanski zmaj | mitologija | prijateljstvo | pustolovščine | raziskovanje | šole

Roman je večplastna družinska zgodba, mešanica domišljjskega in realnega, humorna in z duhovitimi ščepci kriminala, skrivnosti, zmajeslovja idr., verjetno kar precej privlačno branje za otroke **v 2. triletju OŠ**. Toda zaradi posebne pripovedne perspektive, preigravanja z jezikom in mnogimi literarnimi namigi, česar je vsega skupaj vendarle veliko, pa morda tudi zahtevno ali celo malo dolgočasno. Je pa ravno to tisto, kar bo morda zanimivo tudi za otroke **v 3. triletju in za odrasle bralce** (predvsem starše in **mentorje branja**).

Roman je močno promoviran in na spletu boste našli več prispevkov, naj opozorim le na tri:

Obsežna predstavitev romana, tudi njegovega nastanka, in avtorice:

<https://www.emka.si/webapp/wcs/stores/servlet/sl/emkasi/skrivno-dru%C5%A1tvo-krvz-p-9789610159315>

Zanimiv pogovor z avtorico: <https://veza.sigledal.org/prispevki/simona-semenic-ob-izidu-skrivnega-drustva-krvz-svoje-pisanje-razumem-kot-dialog-med-sabo-in-bralci-intervju>

Avtorica bere enega najbolj napetih odlomkov iz romana: Iz doma v dom (3): Simona Semenič, Skrivno društvo ... – Vimeo <https://vimeo.com/409185515>

Spodbude za branje:

- Povem nekaj iz zgoraj zapisanega ali preberem kratko predstavitev na hrbtni strani knjige.
- Povem prisego štirih prijateljev, glavnih junakov, ki je takšna: »Pri štirih farbah prisegam, da nikoli in nikdar, čeprav bi me grozodejsko mučili, ne bom izdal skrivnosti zemljevida.« Za kakšen skrivni zemljevid gre? Za kakšne farbe? Ali pa: Vas zanima, kaj pomeni kratica KRVZ? (Kačja rit v zid.)
- Po branju najprej prisluhnem, kaj bodo bralci povedali spontano. Toliko vsega je ...
- Dogajalni prostor je Ljubljana. Na str. 100-101 je v knjigi skrivni zemljevid. Poznamo ta košček Ljubljane? (Neljubljanskim bralcem na sodobnem zemljevidu pokažemo kraje dogajanja, saj gre za center glavnega mesta države, ki naj bi ga »vsi« poznali.) Del dogajalnega prostora je pa na drugem koncu zemeljske oble, tam pač, kjer prideš ven, če iz ljubljanskega Kliničnega centra porineš pletilko skozi sredico zemlje (če tole ni duhovito!) ... Se spomnimo, kje je to?
- Glavne osebe so otroci, ki obiskujejo 3. razred: ena deklica in trije fantje: Črt, Vid, Kaj in njegova sestra Iza. (Kaj in Iza sta dvojčka, družina se je v Ljubljano pred kratkim priselila s Primorske). Kako so se spoznali, kaj jih je združilo v »skrivno društvo KRVZ«? (Najdba starega zemljevida in senca čisto pravega zmaja nad hišo, v kateri živi Črt.) Bi znali predstaviti otroke in njihove družinske člane? Predvsem mame so pomembne, prisotne in skrbne, medtem ko so očetje po službah. Veliko pozornosti v knjigi je namenjeno medosebnim odnosom.
- Katere so druge osebe v romanu? Vidov dedek Konstantin je zmajeslovec, Erasmus Stephanus Dracophyllus na drugem koncu sveta (A zdaj že vemo, kje je to?) na vsak način želi rožo Dracuphyllum remedium, katere sprešan cvet mu je poslal Viljem Brezuhelj iz Ljubljane ... To je kriminalni del zgodbe, zato nastopita tudi dva detektiva (gospodična Julija in Ivan Jež), pomembno negativno vlogo ima tudi botra Tomasina Lisica ... idr., še veliko drugih, ki imajo manjše vloge, toda v določenem trenutku še kako pomembne. Vsi bralci skupaj se jih že bomo spomnili.
- Dogajanje je zaradi velikega števila oseb in večplastnosti kar zapleteno. Ga bomo zmogli obnoviti? Kaj če bi na tablo narisali miselni vzorec?
- Besedilo je zelo simpatično členjeno na poglavja, vsako poglavje se začne z duhovitim povzetkom/napovednikom in imenitno ilustracijo, poglavja imajo potem še naprej nekakšne podnaslove ... Skratka, besedilo je členjeno in oblikovano tako, da že na prvi pogled obeta privlačno branje.
- Bomo še kaj posebej rekli o ilustracijah Tanje Komadina? Kakšni se nam zdijo štirje glavni junaki, nekakšne drobne črne silhuete?
- Privlačna pa je tudi zelo posebna avtorska oz. pripovedna drža. Avtorica se mestoma neposredno obrne na bralca (v 2. osebi ednine), ga pobara za mnenje idr. Včasih jo dogajanje tako prevzame, da se spomni, kako bi ga postavila na oder (preide v dramatisiranje besedila) ali celo posnela film ...

- In da bi bilo dogajanje še bolj napeto, naredi rez, kot bi bili v filmu, in se pomaknemo na drugi konec sveta, mesta ali zgodbe in pogledamo, kaj se dogaja tam ... Enkrat si izmisli dve različici dogajanja, eno manj in drugo bolj napeto. Včasih pa avtorica prizna, da nečesa ne ve, npr., ali je dedek Konstantin dal odraslim v zmrzolino šnopček dedija Edija ali ne.
- Avtorica v uvodu napiše, zakaj posveča roman svojim sinovoma Črtomiru in Vitomilu in kako sta »sodelovala« in vplivala na njegov nastanek.
- Veliko pozornost avtorica namenja jeziku oz. različnim načinom govora. Črtova (ali morda Vidova?) mama je učiteljica slovenščine, zato fant govori precej izbrano, če pozabi, da se druži z vrstniki, nekaj je ljubljansčine in nekaj primorskih narečnih besed, pa kletvice, ki so (😊) dovoljene otrokom, pa takšne, ki so le omenjene kot tiste z rdečim klicajem, nekaj je angleških besed ... Kadar je Vid razburjen, in to je pogosto, nekako »blebeta«, Vid in Črt se med seboj prek elektronske varuške pogovarjata v šifrah oz. v svojem skrivnem jeziku ... skratka, ni da ni. (Ne vem, koliko to pritegne mlade bralce. Včasih namreč to ukvarjanje z jezikom precej upočasni dogajanje. Skoraj tretjino krajši bi bil roman, če bi ne bilo tega.)
- V besedilu je vse polno namigov na različna besedila in tudi filme. Od legende o Jazonu in ljubljanskem zmaju do Harryja Potterja in Kako vzgojiti zmaja. Ne oklevajte, če slučajno kogar koli to zamika kot nadaljnja spodbuda za branje!
- Zagotovo sem kaj pozabila. Na kaj bi še lahko opozorili, o čem še bi se pogovorili?
- Meni se zdi roman zanimiv, duhovit, humoren ... mestoma sem se na glas smejala. 😊

Nadaljnje spodbude za branje:

- Nagrado modra ptica založba Mladinska knjiga podeljuje še ne objavljenim rokopisom. Natečaj poteka bienalno, izmenjujeta se natečaja za roman za odrasle in za mladinski roman. Doslej sta modro ptico za mladinski roman prejeli deli ***Kot v filmu*** Vinka Möderndorferja (2013) in ***Zvezde vabijo*** Mihe Mazzinija (2016). Poznamo oba romana?
- Ko štirje otroci v romanu izbirajo ime svojemu »društvu«, si želijo, da bi bilo nekaj podobnega kot je ***Tajno društvo PGC*** Antona Ingoliča (Mladinska knjiga, 1958 in potem več ponatisov). Poznamo ta roman?